

ΑΡ. 3544:

ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 17

Αριθμός 6061

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΛΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΙ 30(1) ΚΑΙ 122(1) ΤΟΥ 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο ανάπτυξης χειμερινού τουρισμού.

1. Διαδικασία:

Στις 18 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Σχέδιο ανάπτυξης χειμερινού τουρισμού". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Λιταύγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα που θα εφαρμοστεί κατά την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2001-31 Μαρτίου 2002.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού,
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού,
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης,
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι οι ξένοι οργανωτές ταξιδίων με χειμερινό πρόγραμμα για την Κύπρο οι οποίοι πρόκειται να φέρουν τουρίστες στο νησί κατά την περίοδο 15.11.2001-31.3.2002. Έμμεσο όφελος έχουν, ως έμμεσοι αποδέκτες, οι τουριστικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στη Δημοκρα-

τία. Δε γίνεται οποιοσδήποτε διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.),

- (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: η ενίσχυση αφορά καταβολή επιχορήγησης προς τους οργανωτές ταξιδίων ύψους £7 για κάθε επιβάτη που θα στείλουν στην Κύπρο κατά την περίοδο 15.11.2001-31.3.2002 και καταβολή συνολικής επιχορήγησης ύψους £12 για κάθε επιπρόσθετο επιβάτη που θα στείλουν στην Κύπρο σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο,
- (στ) το πρόγραμμα είναι διάρκειας 41/2 μηνών (15.11.2001-31.3.2002),
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη δαπάνη £3 εκ.,
- (η) νομική βάση: Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 50.928, ημερ. 22.12.1999 και 52.774, ημερ. 5.12.2000,
- (θ) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Η Αρμόδια Αρχή πριν από την καταβολή της επιχορήγησης ζητά αποδεικτικά στοιχεία όπως ένορκη δήλωση, βεβαίωση εξωτερικού ελεγκτή για τον αριθμό των επιβατών που έστειλε κάποιος οργανωτής ταξιδίων στην Κύπρο κατά την καθορισθείσα περίοδο, καθώς επίσης και καταλόγους των κρατήσεων για τους τουρίστες που επισκέφθηκαν την Κύπρο μέσω των οργανωτών ταξιδίων. Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος.
- (ι) σόρευση: Δεν προβλέπεται σόρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής,
- (β) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
 - (i) Χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται με πόρους του Δημοσίου από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού,
 - (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας,
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και

αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω),

- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στις αγορές άλλων χωρών.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται,

- (γ) εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζεται στο παρόν σχέδιο διότι όλοι οι δικαιούχοι δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τομέα της παροχής τουριστικών υπηρεσιών.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημα τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της οργάνωσης ταξιδίων προς τη Δημοκρατία ή στον τομέα της παροχής τουριστικών υπηρεσιών στη Δημοκρατία. Τούτο υποστηρίζεται και από σχετικές διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 έως 2001,

- (δ) λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο

Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε ξένους οργανωτές ταξιδιών που πρόκειται να φέρουν τουρίστες στην Κύπρο κατά την περίοδο 15.11.2001-31.3.2002, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημοσίες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες αφού η επιδότηση που δίδεται στους ξένους διοργανωτές ταξιδιών είναι ανάλογη με τον αριθμό των τουριστών που θα φέρουν στην Κύπρο κατά την περίοδο 15.11.2001-31.3.2002, δηλαδή έχει ως στόχο την αύξηση των εξαγωγών τουριστικών υπηρεσιών. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων για εξαγωγές που δυνάμει του άρθρου 5Α ο Έφορος δεν εγκρίνει.

Περαιτέρω εξετάστηκε κατά πόσο το κοινοποιηθέν πρόγραμμα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, ως ενίσχυση de minimis. Ενίσχυση δηλαδή προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους τους (κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό.

Σύμφωνα με την πρώτη επιφύλαξη που προνοείται στο άρθρο 2 του Νόμου, στον ορισμό του όρου ενίσχυση "de minimis", ενίσχυση για εξαγωγές δεν μπορεί να αποτελέσει ενίσχυση "de minimis" και ως εκ τούτου η προτεινόμενη ενίσχυση, η οποία, όπως ήδη επεξηγήθηκε, συνιστά ενίσχυση για εξαγωγές, κρίθηκε ότι δεν μπορεί να αποτελέσει ενίσχυση "de minimis".

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα με τίτλο "Σχέδιο ανάπτυξης χειμερινού τουρισμού" συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 του Νόμου. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου διότι ανήκει στη κατηγορία δημοσίων ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α του Νόμου, τις οποίες ο Έφορος δεν εγκρίνει, ως εκ τούτου αποφασίζει αρνητικά. Επειδή, όμως, με βάση το άρθρο 21 του Νόμου, μη συμβατά υφιστάμενα προγράμματα εξακολουθούν να βρίσκονται σε ισχύ το αργό-

τερο μέχρι τις 30.4.2003, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δύναται να συνεχίσει ως έχει μέχρι τη λήξη του, δηλαδή μέχρι τις 31.3.2002.

Αποφασίζει, περαιτέρω, ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα, σύμφωνα με την πρώτη επιφύλαξη του ορισμού της ενίσχυσης "de minimis" που προνοεί το άρθρο 2 του Νόμου, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή ως ενίσχυση "de minimis".

- B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

Λευκωσία, 31 Οκτωβρίου 2001.

ΧΡ. ΑΝΑΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

(Ε.Δ.Ε. 25.06.002.17 (70.1.2.27.1.1.10))